

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

Titel:

Besluit tot wijziging van het Besluit financiële verhouding 2001 in verband met wijzigingen van de maatstaven van de algemene uitkering van het gemeentefonds

∞ Wie zijn belanghebbenden en waarom?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

Gemeenten

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

Gemeenten, Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB), Ministerie van BZK, Ministerie van Financiën

- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

De VNG en de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) hebben advies uitgebracht over het (concept)verdeelmodel.

Daarnaast zijn de gemeenten via de circulaire gemeentefonds geïnformeerd over de aanpassingen.

1. Wat is het probleem?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat is het probleem?

Deze AMvB is een juridische uitwerking van het nieuwe verdeelmodel van het gemeentefonds per 1 januari 2023 waar de Tweede Kamer reeds mee heeft ingestemd. De gemeenten zijn in de Circulaires gemeentefonds reeds geïnformeerd over dit nieuwe model en in het bijzonder over de financiële gevolgen daarvan.

De reden dat de verdeling van het gemeentefonds zoals die tot 2023 gold is aangepast is, dat die verdeling niet meer goed aansloot op feitelijke kosten van gemeenten. Dit gold vooral voor het sociaal domein. Daarnaast is de manier waarop rekening werd gehouden met de eigen inkomsten van gemeenten (inkomstenverevening) sinds 1997 (oorsprong huidige model) niet meer herzien. Verder is de verdeling ingewikkeld geworden door de (stapeling) van afzonderlijke keuzes in de afgelopen 20 jaar. Daarnaast heeft de Tweede Kamer de motie Veldman/Wolbert aangenomen (Kamerstukken II 2015/16, 34300 VII, nr. 28), waarin de regering is verzocht tot een vereenvoudiging van het financiële systeem te komen.

Kortom: de verdeling (zoals die tot 2023 gold) sluit niet goed meer aan op de kosten van gemeenten en is ingewikkeld geworden. Dit leidt tot onevenwichtigheden in de uitkeringen tussen verschillende gemeenten, terwijl één van de basisbeginselen van de algemene uitkering van het gemeentefonds is dat van elkaar verschillende gemeenten in staat moeten worden gesteld om voor hun inwoners hetzelfde voorzieningenniveau te verwezenlijken.

- b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

Zie a.

- c) Wat is de omvang van het probleem?

Zie a.

- d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

n.v.t.

- e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Deze AMvB is een juridische uitwerking van het nieuwe verdeelmodel van het gemeentefonds per 1 januari 2023 waar de Tweede Kamer reeds mee heeft ingestemd.

2. Wat is het beoogde doel?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de beleidsdoelen?

Het juridisch vastleggen van het nieuwe verdeelmodel dat op 1 januari 2023 is ingevoerd. Aan deze AMvB wordt daarom terugwerkende kracht verleend tot en met 1 januari 2023.

- b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\)](#) en [brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

n.v.t.

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

Het gewijzigde verdeelmodel voor de algemene uitkering gemeentefonds moet in het Besluit financiële verhouding 2001 worden geregeld. Dat wordt met dit wijzigingsbesluit gerealiseerd.

- b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

n.v.t.

- c) Wat is de [beleidstheorie \(doelenboom\)](#) per kansrijke beleidsoptie?

n.v.t.

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

N.v.t. Deze AMvB is een juridische uitwerking van het nieuwe verdeelmodel van het gemeentefonds per 1 januari 2023 waar de Tweede Kamer reeds mee heeft ingestemd. De gemeenten zijn in de Circulaires gemeentefonds reeds geïnformeerd over dit nieuwe model en in het bijzonder over de financiële gevolgen daarvan.

- b) Welke [verplichte toetsen](#) zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten (voor zover bekend)?

Geen.

5. Wat is de voorkeursoptie?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat is het voorstel?

Bij AMvB juridisch het nieuwe verdeelmodel algemene uitkering gemeentefonds in het Besluit financiële verhouding 2001 vastleggen zoals dit sinds januari 2023 gehanteerd wordt. Aan de AMvB wordt dus terugwerkende kracht verleend. De terugwerkende kracht is niet bezwaarlijk. Gemeenten zijn via de circulaire uitgebreid geïnformeerd over de aanpassingen.

De werkwijze waarbij het verdeelmodel met terugwerkende kracht bij AMvB wordt geregeld, komt vaker voor (zie bijv. ook Stb 2017, 490).

b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- [doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#);
- uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [doenvermogen](#), [regeldruk](#) en [handhaving](#));
- brede maatschappelijke impact?

n.v.t. Deze AMvB is een juridische uitwerking van het nieuwe verdeelmodel van het gemeentefonds per 1 januari 2023 waar de Tweede Kamer reeds mee heeft ingestemd. De gemeenten zijn in de Circulaire gemeentefonds reeds geïnformeerd over dit nieuwe model en in het bijzonder over de financiële gevolgen daarvan.

c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

n.v.t.

d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

N.v.t. Deze AMvB is een juridische uitwerking van het nieuwe verdeelmodel van het gemeentefonds per 1 januari 2023 waar de Tweede Kamer reeds mee heeft ingestemd. De gemeenten zijn in de Circulaire gemeentefonds reeds geïnformeerd over dit nieuwe model en in het bijzonder over de financiële gevolgen daarvan.